

Gyermekbarát városok

Az előrejelzések szerint 2030-ra a Föld lakosságának 68%-a városokban fog élni, a városi lakosság 60%-a pedig 18 év alatti lesz. Mindez azzal a veszéllyel jár, hogy a városi élet miatt lecsökken a gyermekek számára a természeti környezethez való hozzáférés lehetősége, egyebek mellett erre hívta fel a figyelmet egy tanácskozáson Reith Anita okleveles tájépítésszámológépész.

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem doktoranduszhallgatója, oktatója a Budapesten megrendezett *Több zöld várost Európának* konferencián tartott előadásában összegezte gondolatait. Mint mondta, az ENSZ gyermekjogi egyezménye 42 pontban foglalja össze azon jogok minimumát, amelyeket minden államnak biztosítania kell a gyermekek számára az életben maradásuk, fejlődésük, védelmük és a társadalomban való részvételük érdekében. A gyermekek jogainál nem az egyenlőségre kell gondolnunk, hanem a méltányosságra, emelte ki az előadó.

Biztonságosabb utcák a gyermekek számára, Barcelona szuperblokk városmodellje szerint

Játszóter vagy játszható tér?

Az UNICEF meghatározta, hogy mit is jelent egy gyermekbarát város. A világszervezet szerint a gyermekbarát városban érvényesülniük kell a gyermekek jogairól szóló egyezményben megfogalmazott jogoknak, valamint a gyermekek véleménye és szükségletei szerves részét kell, hogy képezzék az életüket befolyásoló döntéseknek. Hat olyan fő területet állapítottak meg, melyeken keresztül mindez érvényesülni tud: a részvételi-

ség, vagyis a gyerekek bevonása a különböző döntéshozatali folyamatokba, az életkörülmények és fenntarthatósági kérdések, a játék és a rekreáció, a gyermekgondozás és oktatás-nevelés, a biztonság és a védelem, valamint az egészség és a jólét ügye.

A Cities for Children egyesület összefoglaló irányelveit is ismertette az előadó, melyek fontosak és figyelemmel kell lenni rájuk akkor, ha gyermekbarát városról beszélünk. Ilyen irányelv például, hogy mindenki biztonságos úton juthasson el az iskolába; legyenek ját-

szóterek, játszóutcák, játszható terek; napirenden legyenek a különböző környezetvédelmi és környezettel kapcsolatos témák, köztük a városi kertészkedés, a hulladékkezelésben való részvétel már kora gyermekkortól kezdve; illetve az ifjúság is kapcsolódjon be a városi döntéshozatali folyamatokba.

A gyermekek és a felnőttek másként viselkednek és mozognak a városban is; máshogyan észlelik és érzékelik a környezetüket. A gyermekek sokféle dolgot képesek játékosan felfogni, és sokkal több részletre figyelnek a felnőttekhez képest. Ha egy gyermeket megkérdeznék a játszóterekről, sokszor az a válasza, hogy unalmasak a játékok, hisz a játszótereket felnőttek tervezik, és nem mindig szövik bele a gyermekek szempontjait azok kialakításába. A felnőttek és a gyermekek által megálmodott játszóterek között nagy a különbség. A játszóterek mellett nagyon fontos a játszható terek fejlesztése a városokban, mert a játszóterek strukturáltak, lehatároltak, felügyeltek, szervezett játékokra adnak lehetőséget, már eleve meghatározott biztonsági követelmények betartásával hozták létre őket. A játszható térnek nincsenek határai, más funkciókba, például egy közparkba belehelyezve jelenik meg, bárki számára használható tér, amely korlátlanabb, szabadabb játékot tesz lehetővé.

Egy gyermekbarát város kialakításánál feltétel a hálózatoság, vagyis meg-

A gyermekparlament tagjai Nottingham városában 2022 márciusában

kell határozni a gyermekek által gyakran látogatott városi célpontokat, ilyen például az otthon, az állatkert, a játszótér, az iskola, óvoda, a sportlétesítmények. Ezek környezete kiemelten fontos, az egyes célpontok közötti közlekedésnél elő kell segíteni a gyerekek biztonságát.

Jó példák

Az előadó megvalósult példákon keresztül igyekezett bemutatni a gyermekbarát városok működését. Nottingham városában (Egyesült Királyság) figyelembe vették azon kutatások és felmérések eredményét, melyekben a város életével kapcsolatban kérdezték meg a gyermekeket, a szülőket és szakértőket. Működik a városban gyermekparlament, ahol a gyerekek részt vesznek a döntési folyamatokban. Családtámogatási programok vannak, nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekekkel foglalkozó intézményekben, szervezetekben dolgozók továbbképzésére, a programokba bevonására.

Regensburg (Németország) a világ leggyermekbarátabb városának nevezi magát. Fontosnak tekintik a részvételiséget, a véleménynyilvánítási lehetőséget, melyre különböző felületeket biztosítanak. Konceptiótervekkel, akciótervekkel rendelkeznek, gyermekvédelmi és családtámogatási programokat szerveznek. A városban létrehoztak egy olyan hálózatot, melyhez bármilyen vállalkozás, üzlet, szervezet csatlakozhat. Az összefogás célja, hogy a gyerekek szabadon és biztonságosan mozoghassanak a városban, a hálózat szereplői pedig vészbázisokként működnek. Az egyedül közlekedő gyerekek betérhetnek ezekre a helyekre és ott segítséget kaphatnak, ha bármilyen gondjuk van.

Barcelona úgynevezett szuperblokk városfejlesztései igazán támogatják a gyermekváros elképzeléseket, köztük azt a gondolatot, hogy a gyermekeknek nem feltétlenül a legdrágább játszóeszközök a leghasznosabbak, hanem egyszerű, könnyű és olcsó megoldásokkal is lehet dolgozni. A szuperblokkokban sok ilyen megoldással lehet találkozni, közülük egyik például az aszfaltfestésre való lehetőség.

A példák is mutatják, hogy ha a gyerekeket is bevonjuk a városok fejlesztésébe, akkor élhetőbb és zöldőbb településeken lakhatunk, foglalmazott *Reith Anita*.

Lejegyezte: Megyesi Éva

Középpontban a brit kertészet

Nagy-Britannia lesz a közelgő IPM Essen nemzetközi kertészeti kiállítás hivatalos partnerországa. A szigetországból érkező kertészetek és háttérpári cégek egy külön erre a célra berendezett brit pavilonban mutatkoznak majd be 2023. január 24. és 27. között, mellettük pedig számos „made in UK” termék is látható lesz a nagyszabású rendezvényen.

A brit kertészeti kereskedelmi szövetség felel majd a partnerország megjelenése körüli előkészületekért, a brit kereskedelmi minisztérium (DIT) és a brit nagykövetség támogatásával. Nagyon büszkék arra, hogy az IPM Essen szervezőivel együttműködve 2023-ban Nagy-Britannia kertészeti ágazata is képviselteti magát az eseményen, foglalmazott *Pat Flynn*, a szövetség elnöke, és partnerországgént bemutatathatják mindazt a szakértelmet, sokszínűséget és innovatív technológiát, amellyel a szigetország hozzájárul világszinten a kertészeti ágazathoz és a kereskedelemhez. A kertészeti termé-

IPM Essen 2023 kiállításra több mint ötven fajtát visznek el.

A növények mellett technológiai és háttérpári újdonságokra is számíthatnak a látogatók. Bemutatkozik például a Caledonian Trees vállalat, amely környezetbarát, újrahasznosítható anyagokból készülő cserepeket forgalmaz. Költséghatékony LED-es világítási megoldásokat kínál kertészetek számára az INDO Lighting, amelynek képviselői szintén ott lesznek a brit pavilonban. A PPC Labels címkézési és csomagolási megoldásokat, a Tyne Molds & Machinery pedig környezetbarát módon gyártott kertészeti kellékeket vonultat fel.

kek széles skáláját kínálják majd. Számos termelő és kertészeti üzem képviselteti magát Essenben: a Whetman Plants International két kompakt, illatos, beporzóbarát és szárazságtűrő *Choisya*-fajtát (mexikói narancsvirág) mutat be, a *Choisya x dewitteana Little Bee PBR*, illetve *Little Honey Bee PBR* nevűeket.

A Raymond J. Evison új kompakt klemátiszfajtákat vonultat fel. A dél-angliai Hampshire megyéből származó Fairweather's Nurseries *Agapanthus* termesztésére szakosodott. Széles kínálatából az

Andrea Hölker, az IPM Essen projektmenedzsere szerint Nagy-Britannia jelenléte kiváló lehetőséget ad a kapcsolatépítésre is a kertészeti szektoron belül. Ennek minél hatékonyabb támogatása érdekében a kiállítás harmadik napján, január 26-án nemzetközi kertészeti fórumot rendeznek, ahol a brit és német szakértők időszzerű kertészeti témákban tartanak majd előadásokat. A látogatók részletes betekintést nyerhetnek a brit kertészetbe, és lehetőségük lesz közvetlenül is beszélgetni az előadókkal.

R. K.